

מ"ת 15816/01/17 - מדינת ישראל נגד דוד אבוטבול

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 15816-01-17 מדינת ישראל נ' אבוטבול(עציר)

בפני	כבוד השופט ארז יקואל
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	דוד אבוטבול (עציר)

החלטה

הצדדים חלוקים בשאלה האם ראוי להעדיף תנאים שפגיעתם בחירות המשיב פחותה, חלף הותרו במעצר במתקן כליאה.

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של ייבוא סם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו- 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "הפקודה") והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיפים 7(א) ו- 7(ג) לפקודה.

על פי עובדות כתב האישום, המשיב נעצר ביום 25.12.16, עת נחת בנמל התעופה בן גוריון כאשר הוא מצויד במזוודה בעלת תחתית כפולה, שבה הוטמן סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 7 קילוגרמים.

2. המשיב, צעיר בן 23 ללא עבר פלילי, לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה והופנה לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר מעצר בעניינו.

3. שירות המבחן ממליץ על שחרור המשיב למעצר בית מלא, תחת פיקוחם של אמו, אביו ושתיים מאחיותיו. כן המליץ שירות המבחן על הטלת צו פיקוח מעצר בעניינו של המשיב למשך 6 חודשים. שירות המבחן התרשם כי מאורח חיים נורמטיבי שמנהלים המשיב ובני משפחתו, אך כי למשיב עמדות המאפשרות לו לפעול משיקולים מידיים של רווח ותועלת, במנותק מהמשמעות הפלילית של מעשיו. צוין כי למשיב מערכת לא מגובשת של גבולות וערכים, לצד היעדר רתיעה ממעורבות במצבים שוליים, כמענה לצרכיו השונים. מנתונים אלו, הסיק שירות המבחן כי קיים סיכון מטעם המשיב למעורבות עבריינית חוזרת. עם זאת, שירות המבחן סבור כי הליך המעצר קטע את ההתדרדרות שהובילה להסתבכות זו של המשיב וניכר כי הוא חווה תחושות בושה ומצוקה, הנובעות ממעורבותו בסיטואציה פלילית חמורה ומהשלכותיה על משפחתו. שירות המבחן סבור כי גורמים אלו מפחיתים את הסיכון שבמצבו.

אשר לחלופת המעצר, שירות המבחן נפגש עם המפקחים שהוצעו מטעם המשיב - אמו, אביו ושתיים מאחיותיו והתרשם כי הם מביעים דאגה למצבו ורצון לסייע, לצד אכזבה וביקורת כלפי המעשים המיוחסים לו. שירות המבחן התרשם כי למפקחים עמדות נורמטיביות, כי הם רציניים וסמכותיים בגישתם וכי יש ביכולתם לשמש כמפקחים במסגרת

חלופת המעצר שבבית אמו של המשיב, באופן שיביא להפחתת הסיכון במצבו.

בתסקיר משלים מיום 5.3.17, המליץ שירות המבחן על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. שירות המבחן שב וציין כי התרשם שהמשיב הוא צעיר בעל מערכת גבולות וערכים בלתי מגובשת, כי המשיב אינו נרתע ממעורבות במצבים שוליים כמענה לצרכיו וכן כי מתקשה להתמודד עם סיטואציות מתוחות באופן בונה ומווסת. לצד זאת, שירות המבחן שב וציין כי המשיב נעדר הרשעות קודמות וכי מעצרו גרם לו למצוקה ולתחושת בושה, המהוות גורמים מרתיעים ומפחיתי סיכון במצבו. לפיכך, שירות המבחן מעריך כי המשיב יצליח להיענות לתנאי מעצר בית, גם ללא פיקוח אלקטרוני. עם זאת, שירות המבחן סבור כי הפיקוח האלקטרוני עשוי להוות אמצעי מוחשי לחומרת מצבו של המשיב ולבקרה על תנועותיו, כזה שסייע לו להיענות לתנאי המעצר לאורך זמן.

4. מחוות דעת היחידה לפיקוח אלקטרוני בשב"ס, עולה כי ניתן ליישם את המעצר בפיקוח אלקטרוני בכתובת המוצעת.

תמצית טענות הצדדים

5. המבקשת עותרת למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים בעניינו. המבקשת מדגישה את חומרת המעשים המיוחסים למשיב ואת המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהם, אשר לשיטתה, מצדיקים את מעצרו עד לתום ההליכים. הודגש כי המשיב נתפס בכף, כשבידו מזוודה המכילה 7 קילוגרמים של סם מסוכן. המבקשת סבורה כי נתון זה מצביע על כך שהמשיב נטוע עמוק בעולם הסמים ועל היותו חלק ממערך מאורגן של ייבוא סמים. המבקשת טוענת כי במקרה הנדון, אין לקבל את המלצת שירות המבחן בעניינו של המשיב. זאת, משום שהתסקיר מצביע על גורמים מגבירי סיכון במצבו, בדבר היותו בעל מערכת גבולות וערכים בלתי מגובשת, היעדר רתיעה ממעורבות במצבים שוליים כמענה לצרכיו וקושי להתמודד עם סיטואציות מתוחות באופן בונה ומווסת. המבקשת סבורה כי לאורם של נתונים אלו, לא ניתן לייחס למשיב את מידת האמון הנדרשת לשם העדפת תנאים שפגיעתם בחירותו פחותה. המבקשת מוסיפה כי אין ללמוד גזירה שווה לעניינו של המשיב מהאסמכתאות שאליהן הפנה הסנגור. זאת, משום שמדובר בהחלטות בלתי חלוטות, או בהחלטות ששונו על ידי ערכאת הערעור. המבקשת הוסיפה וטענה, כי אין לקבל את טענות המשיב בדבר היעדר מודעותו לסמים שהיו במזוודתו עת נעצר, משאלו מהוות טענות הגנה אשר דינן להישמע במסגרת ההליך העיקרי.

6. מנגד, טוען המשיב כי ראוי להעדיף תנאים שפגיעתם בחירותו פחותה. הסנגור הדגיש כי תסקירי שירות המבחן בעניינו של המשיב, מלמדים שאכן ניתן להשיג את מטרות המעצר באמצעים שפגיעתם פחותה, כמצוות המחוקק. המשיב הוסיף והדגיש את המלצותיו החיוביות של שירות המבחן ואת היותו נעדר עבר פלילי. המשיב סבור כי במקרה הנדון, מתקיימים הטעמים המיוחדים הנדרשים לשם העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, כהיותו נעדר עבר פלילי - עובדה המצביעה, לשיטתו, על כך שהוא אינו נטוע בעולם הסמים; גילו הצעיר; משפחתו הנורמטיבית ותסקיריו החיוביים. הסנגור הוסיף והדגיש, כי שירות המבחן התרשם שהמעצר מהווה גורם מרתיע ומפחית סיכון בעניינו של המשיב ולכן, המסוכנות הנשקפת מהעבירות המיוחסות לו אינה בעוצמה המונעת חלופת מעצר. עוד נטען, כי המשיב נעצר עת חזר ארצה מצרפת, לשם נסע במטרה לייבא ארצה כדורי ויאגרה ונאמר לו שבמזוודה שיקבל אכן יוטמנו כדורים אלו. המשיב הטעים כי לו ידע שבמזוודתו סם מסוכן, לא היה ניצב מיוזמתו במסלול שיקוף המזוודות שבנמל התעופה.

שני הצדדים תמכו טענותיהם באסמכתאות.

7. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובתסקירי שירות המבחן ולאחר שנתתי דעתי למכלול נסיבות העניין, הגעתי לכלל מסקנה כי ראוי להעדיף בעניינו של המשיב תנאים שפגיעתם בחירותו פחותה.
8. אין מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. עם זאת, גם במקרים החמורים ביותר, מוטלת על בית המשפט החובה לבחון את נסיבות המעשה והעושה ואת האפשרות לקביעת חלופת מעצר (ר' סעיף 21 (ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) תשנ"ו - 1996 (להלן: "**חוק המעצרים**"); בש"פ 4185/03 **אביטן נ' מדינת ישראל** (14.5.03); בש"פ 6909/05 **סטופל נ' מדינת ישראל** (3.8.00)).
9. מסוכנותו של נאשם נבחנת על פי "המעשה והעושה", קרי, המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, נסיבותיו האישיות, עברו הפלילי, התרשמות שירות המבחן מעניינו והמסוכנות הסטטוטורית הנלמדת ממהות העבירות המיוחסות לו (ר' בש"פ 8087/95 **זאדה נ' מדינת ישראל** (15.4.96); בש"פ 6700/04 **מדינת ישראל נ' גרה** (19.7.04)).
10. עבירות הסמים החמורות המיוחסות למשיב, מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית. עבירות אלו נמנות בין העבירות שהמחוקק הורה מפורשות כי ראוי לעצור בגינן, בהתאם להוראת סעיף 21(א)(1)(ג)(3) ו-21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. בעבירות אלו, הכלל הוא המעצר והחריג הוא חלופת המעצר (ר' בש"פ 1648/11 **אביטן נ' מדינת ישראל** (7.3.11); בש"פ 7083/08 **מדינת ישראל נ' אלימלך** (14.8.08)).
11. אכן, חומרת המעשה והתרשמות שירות המבחן מגורמי סיכון בעניינו של המשיב, מצדיקים מעצר עד לתום ההליכים. עם זאת, כאשר לא ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר, רשאי בית המשפט, בהסכמת הנאשם, להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני - חלף הותרתו במעצר מאחורי סורג ובריח ובלבד שמצא בית המשפט כי יש במעצר בפיקוח אלקטרוני כדי השגת מטרות המעצר (ר' בש"פ 5285/15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (10.8.15)).
- על עבירות סמים חלה אף הוראת סעיף 22(ב) לחוק המעצרים, המורה כי אין להיזקק למעצר בפיקוח אלקטרוני בעבירות מסוג זה, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.
12. הנה כי כן, בעבירות כגון דא, העדפת תנאים שפגיעתם בחירות המשיב פחותה, כדי העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, מחייבת קיומם של טעמים מיוחדים שבכוחם להחריג את עניינו מן הכלל. הדרישה ל"טעמים מיוחדים" בהקשר זה פורשה כנסיבות הנוגעות לביצוע העבירה, או לנסיבותיו המיוחדות של הנאשם, גיל צעיר, עבר נקי, תסקיר חיובי, משך המעצר, עוצמת ראיות נמוכה, מצוקה מיוחדת, נסיבות מקלות הקשורות בדרך שבה נעברה העבירה וצרכי שיקום (ר' בש"פ 5399/16 **מדינת ישראל נ' ג'רבי** (8.7.2016)); בש"פ 1997/12 **גמל נ' מדינת ישראל** (14.3.2012); בש"פ 1084/12 **בדרה נ' מדינת ישראל** (9.2.2012); בש"פ 726/16 **אלחייק נ' מדינת ישראל** (23.2.2016); בש"פ 2472/16 **זיתוני נ' מדינת ישראל** (3.4.16)).
13. בהתאמת הדברים למקרה הנדון; שוכנעתי כי עניינו של המשיב אכן כולל טעמים מיוחדים המצדיקים העדפת אמצעים שפגיעתם בחירותו פחותה. חרף העובדה הלכאורית כי מדובר בעבירת סמים בכמות בלתי מבוטלת, מדובר במשיב צעיר, ללא עבר פלילי ותסקיר שירות המבחן בעניינו מצביע על סיכויי שיקום (ר' בש"פ 1997/12 **גמל נ' מדינת ישראל** (14.3.2012); בש"פ 1084/12 **בדרה נ' מדינת ישראל** (9.2.2012); בש"פ 726/16

אלחייק נ' מדינת ישראל (23.2.2016); בש"פ 2472/16 **זיתוני נ' מדינת ישראל** (3.4.16)). שוכנעתי כי נתונים אלו, עולים כדי טעמים מיוחדים ויש בהם כדי להצביע על כך שהמקרה הנדון אכן נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים מעצר בפיקוח אלקטרוני, הגם שמדובר בעבירות סמים.

14. שירות המבחן עמד על קיומם של גורמים מגבירי הסיכון במצבו של המשיב, בדמות היותו בעל מערכת ערכים בלתי מגובשת, היעדר רתיעה ממעורבות במצבים שוליים כמענה לצרכיו וקושי להתמודד באופן בונה עם סיטואציות מתוחות. סבורני כי גורמים מגבירי סיכון אלו, אינם במידה כה גבוהה שיש בה כדי שלילת האמון הנדרש לשם העדפת אמצעים שפגיעתם בחירות המשיב פחותה. עם זאת, אין להתעלם מהסיכון הטמון בגורמים אלו ולפיכך, ראוי לבכר חלופת מעצר הדוקה יותר הכוללת, לבד מהפיקוח האנושי, גם פיקוח אלקטרוני, כהמלצת שירות המבחן.

15. אשר למפקחים המוצעים, המבקשת לא עמדה על חקירתם והתרשמתי כי בנסיבות אלו, אין לפניי כל טעם שלא לאמץ את התרשמות שירות המבחן המקצועי בעניינם, לפיה, מדובר בגורמים שיש ביכולתם להציב למשיב גבולות ראויים ואפקטיביים, לזהות גורמי סיכון בהתנהלותו, לדווח על הפרות ולהפחית את מסוכנותו ברמה הנדרשת (ר' בש"פ 1734/11 הנ"ל, בש"פ 6927/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (7.9.09); בש"פ 2663/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** (29.3.09)).

16. עיינתי באסמכתאות שאליהן הפנתה המבקשת וסבורני כי לא ניתן ללמוד מהן גזירה שווה לעניינינו. בבש"פ 8647/16 **כהן נ' מדינת ישראל** (17.11.16), דובר על יבוא סמים בדרך מתוחכמת מזו המיוחסת למשיב. בנוסף, גילו של הנאשם שם כ-40 שנים ולחובתו עבר פלילי, הגם שאינו בתחום הסמים.

בבש"פ 4173/09 **אור נ' מדינת ישראל** (21.5.09), דובר על נאשם שגילו כ-43 שנים ובית המשפט התרשם כי מדובר **"במי שנטל חלק מרכזי בסחר בסמים ושלט, לכאורה, במסלול הסם כשהוא שוהה בישראל וכל זאת באמצעות הטלפון בלבד"**.

גם בבש"פ 1495/17 **מדינת ישראל נ' זאודי** (21.2.17), דובר על מי שלחובתו עבר פלילי והמלצת שירות המבחן בעניינו הייתה שלילית.

17. לאור המקובץ ולאור חוות דעת היתכנות חיובית שהוגשה ממנהלת הפיקוח האלקטרוני, אני מורה כי המשיב ייעצר בתנאים המצטברים, הבאים:

(1) מעצר בפיקוח אלקטרוני, בבית אמו, הגב' רונית אבוטבול, אשר בשד' דרום אפריקה 32/12, אשקלון (להלן: **"הבית"**).

(2) המשיב יהיה בפיקוח 24 שעות ביממה, כשבכל עת יימצא עמו אחד מארבעת המפקחים הבאים: אמו - הגב' רונית אבוטבול ת.ז. 058499864, אביו - מר יוסף אבוטבול ת.ז. 058455155, אחותו - הגב' סיון אלבז ת.ז. 200560274 ואחות נוספת - אורטל בן חיים ת.ז. 302812532 (להלן, ביחד: **"המפקחים"**).

(3) נאסר על המשיב ליצור קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בפרשה.

(4) נאסר על המשיב לבוא במגע עם כל מכשיר טלפוני, אינטרנטי או מחשבי מכל מין וסוג, למעט לצורך יצירת קשר עם בא כוחו, או עם מי ממפקחיו ובנוכחותם בלבד.

- (5) חובה על המפקחים למנוע את יציאת המשיב מהבית, אלא בכפוף להחלטה מפורשת של בית המשפט. חובה על המפקחים לדווח למשטרה באופן מידי על כל הפרה בתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני.
- (6) להבטחת תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, המשיב יחתום ערבות עצמית בסכום של 50,000 ₪. כל אחד מהמפקחים יחתום על ערבות צד ג' בסכום של 60,000 ₪. יופקד סכום של 60,000 ₪ במזומן, או בערבות בנקאית. מתוך סכום זה, סכום של 30,000 ₪ יופקד כתנאי למעצר בפיקוח אלקטרוני והיתרה תופקד עד ליום 6.4.17.
- (7) ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד המשיב ודרכונו יופקד במזכירות בית משפט זה כתנאי למעצר בפיקוח אלקטרוני.
- (8) ניתן בזאת צו פיקוח מעצרים למשך 6 חודשים, במהלכם יעקוב שירות המבחן אחר התקדמות המשיב.
- (9) לא יעמוד המשיב בתנאים אלו, יובא לפני שופט תורן בתוך 24 שעות.

ניתנה היום, י"ח אדר תשע"ז, 16 מרץ 2017, במעמד הצדדים.

חתימה